

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА ФІНАНСІВ І БАНКІВСЬКОЇ СПРАВИ

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

до написання, оформлення та захисту кваліфікаційної роботи
здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти
спеціальності 072 Фінанси, банківська справа та страхування
освітньої програми «Фінанси і кредит»

Методичні рекомендації до написання, оформлення та захисту кваліфікаційної роботи здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 072 Фінанси, банківська справа та страхування освітньої програми «Фінанси і кредит» // Укладачі: д.е.н., проф., завідувач кафедри фінансів і банківської справи Варцаба В.І., к.е.н., доц., доцент кафедри фінансів і банківської справи Чубарь О.Г. – Ужгород, ДВНЗ «УжНУ». – 2022. – 52 с. (укр.мова)

Укладачі:

Варцаба Віра Іванівна — завідувач кафедри фінансів і банківської справи економічного факультету ДВНЗ «УжНУ», д.е.н., проф.

Чубарь Оксана Геннадіївна — доцент кафедри фінансів і банківської справи ДВНЗ «УжНУ», к.е.н., доц.

Рецензенти:

Сержанов В.В. - декан економічного факультету ДВНЗ «УжНУ», д.е.н., доцент;

Шуліко А.О. – заступник декана з навчально-методичної роботи, голова методичної ради економічного факультету ДВНЗ «УжНУ», к.е.н., доцент.

Розглянуто на засіданні кафедри фінансів і банківської справи ДВНЗ «УжНУ», протокол № 1 від 30.08.2022 р.

Схвалено Методичною комісією економічного факультету ДВНЗ «УжНУ», протокол № 7 від 14.09.2020р.

ЗМІСТ

	стор.
Загальні положення	4
Мета, завдання та етапи виконання кваліфікаційної роботи	4
Наукове керівництво виконанням кваліфікаційної роботи	8
Вибір і затвердження теми кваліфікаційної роботи	9
Складання плану кваліфікаційної роботи	10
Підбір і вивчення літературних та інших джерел для виконання дослідження	10
Структура та зміст основних розділів кваліфікаційної роботи	13
Оформлення кваліфікаційної роботи	20
Підготовка до захисту кваліфікаційної роботи та її захист	25
Критерії оцінювання кваліфікаційної роботи	27
Додатки:	30
<i>Додаток А. Орієнтовна тематика кваліфікаційних робіт магістра</i>	31
<i>Додаток Б1. Зразок заяви на затвердження теми кваліфікаційної роботи магістра</i>	35
<i>Додаток Б2. Зразок заяви про дотримання строків написання кваліфікаційної роботи магістра</i>	36
<i>Додаток Б3. Зразок заяви про дотримання етичних норм наукової діяльності та правил академічної доброчесності при написанні кваліфікаційної роботи магістра</i>	37
<i>Додаток В. Зразок бланку індивідуального завдання</i>	38
<i>Додаток Г. Орієнтовні плани кваліфікаційних робіт магістра</i>	40
<i>Додаток Д. Зразок титульної сторінки кваліфікаційної роботи магістра</i>	50
<i>Додаток Ж. Зразок оформлення анотації</i>	51
<i>Додаток З. Вимоги до оформлення бібліографічних даних списку використаних джерел</i>	52

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Методичні рекомендації розроблені для студентів, що виконують кваліфікаційну роботу здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти та викладачів, які здійснюють керівництво підготовкою кваліфікаційної роботи, проведення консультацій та рецензування кваліфікаційних робіт магістра. Метою рекомендацій є надання студентам необхідної методичної допомоги в організації раціональної та ефективної роботи по збору матеріалів, написанню, оформленню і захисту кваліфікаційної роботи. Рекомендації визначають мету та завдання кваліфікаційної роботи, етапи її виконання, поради щодо вибору теми, аналізу джерел інформації, проведення самостійного дослідження, узагальнення та викладення матеріалу, вимоги щодо змісту, обсягу та оформлення роботи, підготовки її до захисту перед екзаменаційною комісією (ЕК).

2. МЕТА, ЗАВДАННЯ ТА ЕТАПИ ВИКОНАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Кваліфікаційна робота на здобуття другого освітньо-кваліфікаційного рівня вищої освіти – це найважливіший етап навчального процесу та підсумкової державної атестації студента, на підставі якої ЕК визначає відповідність знань випускника рівню кваліфікації «магістр» та його здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у професійній діяльності або в процесі навчання у сфері фінансів, банківської справи та страхування, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Кваліфікаційна робота на здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня «магістр» виконується на завершальному етапі навчання студентів у вищому навчальному закладі, є самостійною науковою роботою, яку виконують студенти під загальним керівництвом висококваліфікованих викладачів.

Кваліфікаційна робота – це самостійне дослідження поставленої проблеми, що виконано на матеріалах реальних об'єктів з обов'язковим збором, обробкою та систематизацією інформації. Публічний захист кваліфікаційної роботи перед ЕК завершує етап повної вищої освіти та є підставою для отримання освітньо-кваліфікаційного рівня магістра. Кваліфікаційна робота магістра виконує кваліфікаційну функцію, тому основне завдання її автора - продемонструвати рівень своєї наукової кваліфікації та вміння самостійно вести науковий пошук, вирішувати конкретні наукові завдання.

Кваліфікаційна робота повинна спиратися на основні положення економічної теорії, мати елементи творчості, новизни. У кваліфікаційній роботі не може бути академічного плагіату, фабрикації та фальсифікації.

Кваліфікаційна робота представляється у такому вигляді, який дозволяє судити, наскільки повно висвітлені й обґрунтовані положення, що містяться в ній, висновки і пропозиції, їх новизна і значущість. Сукупність отриманих у

такої роботі результатів повинна свідчити про наявність у її автора навичок наукової та інноваційної роботи в сфері фінансів, банківської справи та страхування.

Мета кваліфікаційної роботи – систематизація, закріплення, розширення та поглиблення теоретичних і практичних навичок самостійного аналізу і узагальнення накопичених знань із профільних дисциплін, які студенти вивчали в університеті та отримували під час проходження практики в банківських та парабанківських установах, страхових компаніях, фінансових підрозділах органів місцевого самоврядування, а також у фінансових підрозділах компаній, корпорацій, підприємств.

Кваліфікаційна робота має відображати знання компонентів освітньо-професійної програми «Фінанси і кредит» й вміння застосовувати ці знання у практичній та науково-дослідній роботі, а також майстерність користуватися інформаційними джерелами, нормативними матеріалами (законами України, Постановами Верховної Ради, Уряду тощо), критично оцінювати чинні наукові концепції та підходи до економічних явищ і процесів.

Кваліфікаційна робота магістра покликана забезпечити інтегральну (ІК), а також загальні (ЗК) та фахові (ФК) компетенції, передбачені освітньо-професійною програмою. А саме:

ІК. Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у професійній, управлінській діяльності або у процесі навчання у сфері фінансів, банківської справи та страхування, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК03. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК04. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК05. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ФК02. Здатність використовувати теоретичний та методичний інструментарій для діагностики і моделювання фінансової діяльності суб'єктів господарювання.

ФК05. Здатність оцінювати межі власної фахової компетентності та підвищувати професійну кваліфікацію.

ФК06. Здатність застосовувати міждисциплінарні підходи при розв'язанні складних задач і проблем у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

ФК07. Здатність до пошуку, використання та інтерпретації інформації, необхідної для вирішення професійних і наукових завдань в сфері фінансів, банківської справи та страхування.

Основними завданнями кваліфікаційної роботи є:

- поглиблення та узагальнення теоретичних засад з обраного напрямку дослідження;

- завершення формування цілісної системи теоретичних знань з фундаментальних і прикладних дисциплін щодо обраної тематики;

- демонстрація здатності здобувача вищої освіти самостійно проводити науково-дослідні та практичні роботи з використанням сучасних методів та

інструментарію;

- удосконалення навичок самостійної роботи із законодавчими, нормативними та інструктивними документами, а також з науковими джерелами;

- уміння збирати, систематизувати, аналізувати статистичний, практичний матеріал і давати оцінку результатам аналізу;

- проведення всебічної діагностики стану (проблеми) з обраного напрямку дослідження;

- розвиток і демонстрація вміння проводити економічні розрахунки щодо стану предмета дослідження, а також прогнозування, застосування економіко-математичних методів і сучасних комп'ютерних та інформаційних систем;

- уміння робити змістовні висновки та узагальнення;

- розробка та обґрунтування пропозицій і рекомендацій щодо покращення діяльності об'єкта дослідження;

- підготовка доповіді та ілюстративного матеріалу, що передають основний зміст роботи та пропозицій автора;

- набуття навичок і вмінь стисло, переконливо та аргументовано розкривати основні положення кваліфікаційної роботи, власні висновки і пропозиції під час публічного захисту.

У процесі виконання кваліфікаційної роботи студент у відповідності до кваліфікаційних вимог повинен проявити:

- знання загальнотеоретичних, загальноекономічних, професійно орієнтованих і спеціальних дисциплін, які передбачають розв'язання складної задачі або проблеми у сфері фінансів, банківської справи та страхування;

- вміння відбирати, систематизувати та обробляти інформацію у відповідності до цілей дослідження;

- вміння формулювати наукові висновки і обґрунтовувати конкретні пропозиції щодо вдосконалення управління реальним досліджуванним об'єктом;

- вміння визначати і використовувати причинно-наслідкові зв'язки процесів та явищ у сфері фінансів, банківської діяльності та страхування.

Кваліфікаційна робота магістра має характеризуватися логічністю, доказовістю, аргументованістю і відповідати вимогам.

Вимоги до кваліфікаційної роботи:

- актуальність теми, відповідність її сучасному стану розвитку митної справи та/або оціночної діяльності, а також практичним завданням зазначеної сфери;

- об'єктивність дослідження;

- наявність характеристики історії досліджуваної проблеми, її сучасного стану, а також передового досвіду роботи у відповідній галузі;

- чітка характеристика об'єкта, наукової проблеми, предмета, мети, завдань та методів дослідження;

- відповідність фактичного матеріалу методологічним нормам;

- поглиблений всебічний аналіз досліджуваної проблеми;

- обґрунтованість висновків і практичних рекомендацій;
  - належне оформлення тексту відповідно до правил логіки, граматики та пунктуації;
  - відповідність вимогам державних, міждержавних та міжнародних стандартів, а також наукового стилю викладу;
  - дотримання академічної доброчесності;
  - своєчасність виконання;
  - обсяг кваліфікаційної роботи магістра повинен складати **60-80 сторінок** тексту на папері форматом А4.
  - список використаної літератури повинен складати понад **60 найменувань**, які оформлені відповідно до вимог чинних стандартів;
- Студент-автор відповідає за прийняті у кваліфікаційній роботі рішення і вірогідність усіх даних.

Основні етапи виконання кваліфікаційної роботи:

1. Вибір теми і об'єкта дослідження, затвердження теми кваліфікаційної роботи;
2. Опрацювання інформаційних джерел і складання плану кваліфікаційної роботи, узгодження плану з науковим керівником;
3. Розробка та затвердження завдання на кваліфікаційну роботу, складання календарного плану виконання;
4. Збирання фактичного матеріалу під час передкваліфікаційної практики на об'єкті дослідження;
5. Проведення досліджень, опрацювання та викладення результатів досліджень;
6. Обробка фактичного матеріалу із застосуванням комп'ютерних технологій;
7. Написання першого варіанта тексту, подання його на ознайомлення науковому керівникові;
8. Усунення недоліків, написання остаточного варіанта тексту, оформлення кваліфікаційної роботи;
9. Подання кваліфікаційної роботи на кафедру у встановлені строки у друкованому та електронному вигляді.
10. Підготовка відгуку наукового керівника про кваліфікаційну роботу та її рекомендація до захисту;
11. Відповідне рецензування кваліфікаційної роботи;
12. Публікація результатів досліджень у науковому виданні та/або апробація результатів у вигляді тез на конференції;
13. Попередній захист кваліфікаційної роботи на кафедрі та допуск її до публічного захисту;
14. Публічний захист кваліфікаційної роботи.

До публічного захисту кваліфікаційної роботи допускаються студенти, які успішно склали заліково-екзаменаційну сесію за усіма компонентами освітньо-професійної програми «Фінанси і кредит».

Кваліфікаційна робота магістра, яка не відповідає вимогам щодо змісту та оформлення, написана без дотримання затвердженого плану, не відображає фактичних матеріалів конкретного об'єкта дослідження, обґрунтованих пропозицій, містить плагіат, не має відповідної рецензії, а також за підсумками виконання якої відсутня публікація результатів досліджень у науковому виданні та (або) апробація результатів у вигляді тез на конференції, не допускається до захисту.

3. НАУКОВЕ КЕРІВНИЦТВО ВИКОНАННЯМ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ МАГІСТРА

Для керівництва кваліфікаційною роботою за студентом закріплюється науковий керівник.

Керівниками кваліфікаційних робіт магістрів призначаються професори, доценти та висококваліфіковані спеціалісти.

Обов'язки наукового керівника кваліфікаційної роботи:

- консультування з питань вибору теми кваліфікаційної роботи з урахуванням місць передкваліфікаційної практики за обраною тематикою;
- допомога в складанні плану роботи;
- погодження і видача студентові індивідуального завдання на кваліфікаційну роботу із зазначенням термінів виконання кожного розділу;
- рекомендація спеціальної, нормативної літератури та інформаційних джерел за обраною темою;
- регулярне консультування магістранта, а при необхідності організація консультацій в інших викладачів університету;
- контроль протягом усього періоду графіку виконання магістрантом кваліфікаційної роботи, її якості та своєчасності виконання, а також інформування завідувача кафедри про хід підготовки роботи;
- участь в обговоренні кафедрою будь-яких питань щодо підготовки кваліфікаційної роботи і результатів її захисту;
- участь у роботі кафедральної комісії з попереднього захисту кваліфікаційних робіт;
- надання об'єктивного відгуку на кваліфікаційну роботу після її завершення.

Науковий керівник повинен допомогти студентові прийняти найбільш ефективні рішення, всебічно стимулювати творчість і самостійність при виконанні ним кваліфікаційної роботи, з урахуванням того, що керівник є лише консультантом і наставником, а не співвиконавцем роботи.

4. ВИБІР І ЗАТВЕРДЖЕННЯ ТЕМИ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Студенти обирають тему кваліфікаційної роботи за тематикою, яка

затверджена кафедрою. Орієнтовна тематика кваліфікаційних робіт для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 072 Фінанси, банківська справа та страхування освітньої програми «Фінанси і кредит» наведена в Додатку А. Якщо студент обрав тему, не передбачену зазначеною тематикою, він повинен написати заяву на ім'я завідувача кафедри, в якій вказується назва теми та обґрунтовується її вибір. Після розгляду цієї заяви на кафедрі запропонована студентом тема кваліфікаційної роботи може бути додатково включена до затвердженої тематики. Такі ж вимоги діють і при уточненні та зміні теми чи об'єкту кваліфікаційної роботи. Не дозволяється виконувати випускну роботу з однієї і тієї самої теми на базі одного й того самого об'єкту дослідження кільком студентам.

Підхід до вибору теми повинен бути творчим й охоплювати актуальну проблематику сьогодення, ґрунтуватися на раніше виконаних дослідженнях, які знайшли відбиток у курсових роботах, рефератах та доповідях на наукових студентських конференціях.

Після обрання теми кваліфікаційної роботи студент повинен написати заяву на ім'я завідувача кафедри, в якій вказується назва теми та об'єкт дослідження (Додаток Б1), а також заяву про дотримання строків написання кваліфікаційної роботи магістра (Додаток Б2) та заяву про дотримання професійної етики при написанні кваліфікаційної роботи (Додаток Б3).

Після затвердження теми кваліфікаційної роботи студент на основі отриманих у процесі навчання й науково-дослідної роботи знань та опрацювання певного кола законодавчих і нормативно-правових актів, підручників і наукової літератури самостійно складає план своєї кваліфікаційної роботи та подає його на узгодження науковому керівнику. У міру написання кваліфікаційної роботи в план можуть вноситись окремі незначні зміни, що не руйнують загальної структури роботи та концептуальних вимог до її змісту. Усі зміни, що вносяться до плану, повинні бути в обов'язковому порядку погоджені з науковим керівником.

На основі плану кваліфікаційної роботи науковий керівник разом зі студентом формують індивідуальне завдання на виконання кваліфікаційної роботи та погоджують календарний графік її виконання (Додаток В). Завдання підписують науковий керівник і студент, затверджує завідувач кафедри.

Індивідуальне завдання є нормативним документом і суттєві відступи від зафіксованої в ньому структури кваліфікаційної роботи та графіка виконання її окремих етапів не допускаються.

Для контролю за ходом написання кваліфікаційної роботи кафедра затверджує календарний графік підготовки роботи, який відбиватися в індивідуальному завданні, відповідно до якого оцінюються обсяги та якість виконання кваліфікаційної роботи. Календарний графік підготовки та захисту кваліфікаційної роботи націлений на забезпечення своєчасного виконання та високої якості дипломного дослідження.

Контроль за дотриманням здобувачем вищої освіти календарного графіка підготовки кваліфікаційної роботи покладається на наукового керівника.

Відповідальність за виконання затверджених планів підготовки кваліфікаційної роботи покладається на студентів-виконавців роботи.

Згідно з регламентом студент зобов'язаний подавати кваліфікаційну роботу науковому керівникові на перевірку частинами (розділами) у встановлені виданим йому завданням строки. Порушення студентом календарного графіка виконання кваліфікаційної роботи контролюється науковим керівником, який інформує завідувача кафедри. Кафедра періодично розглядає на своїх засіданнях хід підготовки студентами кваліфікаційної роботи за інформацією наукових керівників та матеріалами перевірки керівництвом кафедри. На засідання кафедри можуть запрошуватись і студенти-здобувачі вищої освіти. Невиконання графіка та систематичне відхилення від регламенту може бути підставою для недопущення студента до захисту кваліфікаційної роботи або зниження оцінки за її виконання.

На період виконання кваліфікаційних робіт на кафедрі складається графік консультацій наукових керівників, згідно з яким забезпечується систематична співпраця студента і наукового керівника у виконанні кваліфікаційної роботи. Після написання кожного розділу кваліфікаційної роботи, відповідно до етапів календарного плану, студентові необхідно подати його на перевірку науковому керівнику для ознайомлення. Систематичні консультації допомагають здобувачу вищої освіти у виборі методів дослідження, контролі дотримання вимог, що висуваються до змісту й оформлення кваліфікаційної роботи, своєчасному усуненні недоліків. Зауваження, зроблені науковим керівником, усуваються студентом в обумовлені терміни. Оперативне й уважне виконання рекомендацій керівника сприяє своєчасному поданню завершеної кваліфікаційної роботи у встановлений графіком кінцевий термін та є запорукою успішного захисту.

5. СКЛАДАННЯ ПЛАНУ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

План кваліфікаційної роботи повинен відповідати темі дослідження, відбивати суть проблеми, мати чітку логіку поєднання теоретичної, аналітичної та рекомендаційної частин. При складанні плану студент має дотримуватись затвердженої структури кваліфікаційної роботи.

Слід зауважити, що план кваліфікаційної роботи повинен відповідати єдиним вимогам, а саме, повинен містити вступ, три розділи, кожен з яких поділяється на два-три параграфи, висновки до кожного розділу і загальні висновки. Назви розділів не повинні збігатися з назвою кваліфікаційної роботи магістра, а назви параграфів не повинні повторювати назви розділів.

При цьому необхідно виділити:

- теоретичну частину (економічну природу, сутність, полемічний виклад матеріалу, формулювання власних думок та узагальнень автора) досліджуваної проблеми;
- аналітичну частину, в якій проводиться фінансово-економічний аналіз показників об'єкта дослідження з формулюванням чітких висновків за

результатами аналізу;

- рекомендаційну частину, в якій слід обґрунтувати пропозиції щодо вдосконалення організації діяльності досліджуваного об'єкта та покращання показників, які аналізувались у другому у розділі.

Орієнтовні плани кваліфікаційних робіт магістрів на окремі запропоновані у Додатку А теми наведені у Додатку Г.

6. ПІДБІР І ВИВЧЕННЯ ЛІТЕРАТУРНИХ ТА ІНШИХ ДЖЕРЕЛ ДЛЯ ВИКОНАННЯ ДОСЛІДЖЕННЯ

Після обрання теми дослідження, визначення її мети та розробки плану студент повинен чітко уявити послідовність написання роботи, підібрати відповідну літературу, практичні джерела та статистичний матеріал.

Студент повинен ретельно опрацювати нормативно-правову базу, пов'язану з об'єктом дослідження: Кодекси, Закони України, постанови Кабінету Міністрів, Укази Президента України та інші нормативно-правові акти. Для цього варто використовувати: офіційний сайт Верховної Ради України (www.rada.gov.ua, розділ «Законодавство України»: <http://zakon.rada.gov.ua/laws>), газети «Голос України» та «Урядовий кур'єр». При цьому необхідно обов'язково звернути увагу чи в останній редакції подається досліджуваний нормативно-правовий акт, чи не втратив він чинність.

Варто розпочинати роботу з вивчення матеріалів підручників і навчальних посібників, ознайомитись з додатковою літературою за обраною темою: монографіями, статтями за останні роки в журналах. При цьому необхідно намагатися використовувати публікації з іноземних джерел.

При вивченні літератури студент повинен використовувати публікації останніх років, в першу чергу, надруковані у періодичних виданнях, в тому числі наукові статті. Необхідно здійснювати цілеспрямований пошук матеріалів за темою дослідження, вести робочі записи. Записи можна здійснювати як у формі стислого викладу (реферату), так і у вигляді окремих цитат. Усі записи, незалежно від їх характеру (основні положення тексту, таблиці, статистичні матеріали, цитати), повинні бути підтверджені посиланнями на джерела. Якщо виписка зроблена з книги або брошури, то вказується: прізвище та ініціали автора, назва книги, місце і рік її видання та зазначається номер сторінки звідки береться інформація. В посиланнях на журнали (газети) необхідно зазначати прізвище та ініціали автора, назву статті, назву журналу (газети), рік видання, номер, сторінки.

Збір статистичного та практичного матеріалу для написання кваліфікаційної роботи проводиться відповідно до обраної проблеми дослідження.

Джерелами для одержання цифрового матеріалу можуть бути: монографічні та періодичні видання, статистичні збірники, звітні дані

банківських і фінансових установ, звітність підприємств та організацій тощо. Офіційні дані комерційних банків, підприємств та організацій можуть бути отримані за допомогою офіційних звернень до відповідних інформаційно-довідкових департаментів або окремих структурних підрозділів установ, організацій тощо.

Як джерела статистичної інформації можна використовувати офіційні сайти таких установ, як:

1. Верховна рада України - www.rada.gov.ua;
2. Національний банк України - <https://bank.gov.ua/>;
3. Міністерство фінансів України - <https://www.mof.gov.ua/uk>;
4. Державна служба статистики України - www.ukrstat.gov.ua;
5. Державна фіскальна служба України - <http://sfs.gov.ua/>;
6. Міністерство юстиції України - <https://minjust.gov.ua/>;
7. Міністерство економічного розвитку і торгівлі України - www.me.gov.ua;
8. Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг - nfr.gov.ua;
9. Національна комісія з цінних паперів і фондового ринку - <https://www.nssmc.gov.ua/>;
10. Фонд державного майна України - <http://www.spfu.gov.ua>;
11. Асоціація українських банків - <https://aub.org.ua/>;
12. Національна асоціація страховиків України - <https://www.nasu.com.ua/>;
13. Всеукраїнська асоціація кредитних спілок України - <http://www.vaks.org.ua>;
14. Державна казначейська служба України - <https://www.treasury.gov.ua/ua>.
15. Офіційні сайти комерційних банків, страхових компаній, кредитних спілок, підприємств, корпорацій тощо.

Зібраний цифровий матеріал повинен бути оброблений з використанням економіко-математичних і статистичних методів та поданий у вигляді таблиць, схем, діаграм, графіків. На основі їх наступного аналізу в кваліфікаційній роботі повинні бути виявлені основні закономірності і тенденції, зроблені науково обґрунтовані висновки, визначені шляхи удосконалення фінансових відносин. Незалежно від обраного напрямку дослідження обов'язковим є накопичення статистичної та звітної інформації, щонайменше за 5 попередніх років.

Усі опрацьовані джерела матеріалів включаються до списку використаних джерел.

7. СТРУКТУРА ТА ЗМІСТ ОСНОВНИХ РОЗДІЛІВ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Кваліфікаційна робота подається до захисту у зброшурованому вигляді у твердій палітурці.

Рекомендована структура кваліфікаційної роботи має такий вигляд:

- Титульний аркуш;
- Анотація українською та однією з іноземних мов (англійською, німецькою або французькою).;
- Зміст (план роботи із зазначенням сторінок);
- Перелік умовних позначень (за необхідності);
- Вступ;
- Основна частина (після кожного розділу основної частини виділяються висновки до розділу);
- Висновки;
- Список використаних джерел;
- Додатки (таблиці, схеми, графіки, діаграми, звітність підприємств).

Титульний аркуш є першою сторінкою кваліфікаційної роботи і повинен містити усі реквізити й підписи, передбачені формою. Зразок заповнення титульного аркуша подається в Додатку Д.

Анотація українською та однією з іноземних мов (англійською, німецькою або французькою). Анотація повинна містити: прізвище та ініціали автора; тему кваліфікаційної роботи (напівжирним шрифтом); освітньо-кваліфікаційний рівень, шифр спеціальності; ключові слова (від 5 до 15 слів у називному відмінку), стислий зміст роботи та одержаних результатів дослідження (50-100 слів), опис обсягу кваліфікаційної роботи із зазначенням кількості сторінок, рисунків, таблиць, літературних джерел та додатків (Додаток Ж).

Зміст містить перелік основних розділів і підрозділів кваліфікаційної роботи (вступ, розділи та параграфи, висновки, список використаних джерел, додатки) з посиланням на номер сторінки, з якої починається висвітлення матеріалу розділу чи підрозділу. Назви розділів і підрозділів повинні дослівно відповідати заголовкам тексту. Скорочувати чи подавати їх в іншому формулюванні, послідовності у порівнянні із заголовками в тексті не можна.

Перелік умовних позначень, символів, одиниць, скорочень і термінів наводиться, якщо в роботі використовується специфічна термінологія, маловідомі скорочення, нові символи, позначення і т.п. Перелік подають у вигляді окремого списку, який розміщують перед вступом. Його слід друкувати двома колонками, в яких зліва за алфавітом наводять скорочення, а справа – їх детальну розшифровку.

Якщо в кваліфікаційній роботі спеціальні терміни, скорочення, символи, позначення і т.п. повторюються менше як три рази, перелік не складають, а їх розшифровку наводять у тексті при першому згадуванні.

Вступ розкриває сутність і стан дослідження наукової проблеми та її значущість, підстави і необхідні дані для розробки теми, обґрунтування необхідності проведення дослідження.

Далі подають загальну характеристику кваліфікаційної роботи в рекомендованій нижче послідовності:

Актуальність теми. Шляхом критичного аналізу та порівняння з відомими

дослідженнями потрібно обґрунтувати актуальність обраної теми кваліфікаційної роботи, дати коротку характеристику проблеми дослідження і вказати на невирішені питання. Висвітлення актуальності не повинно бути багатослівним. Досить кількома абзацами (3-4) висловити головне – сутність проблеми дослідження.

Мета і завдання кваліфікаційної роботи. Формулюють мету і завдання, які необхідно вирішити для досягнення поставленої мети. Не слід формулювати мету як "Дослідження...", "Вивчення...", тому що ці слова вказують на засіб досягнення мети, а не на саму мету. Завдання кваліфікаційної роботи слід формулювати чітко, оскільки опис їх вирішення повинен сформувати зміст основних розділів наукової праці.

Об'єкт і предмет дослідження. Об'єкт дослідження – це процес або явище, що породжує проблемну ситуацію і обране для вивчення. Предмет дослідження міститься в межах об'єкта дослідження і визначає тему кваліфікаційної роботи. Об'єкт і предмет дослідження як категорії наукового процесу співвідносяться між собою як загальне і часткове. В об'єкті виділяється та його частина, яка є предметом дослідження. Саме на нього спрямована основна увага здобувача вищої освіти, оскільки предмет дослідження визначає тему кваліфікаційної роботи, яка вказується на титульному аркуші як її назва.

Наприклад, при виборі теми «Інструменти грошово-кредитного регулювання НБУ та підвищення ефективності їх використання» предметом дослідження будуть теоретико-прикладні аспекти застосування інструментів грошово-кредитного регулювання НБУ. Об'єктом дослідження у цьому випадку буде діяльність НБУ в сфері проведення грошово-кредитного регулювання.

Методи дослідження. Подають перелік використаних методів дослідження для досягнення поставленої в роботі мети. Перераховувати їх треба не відірвано від змісту роботи, а коротко визначаючи, що саме досліджувалося тим чи іншим методом. Це дасть змогу пересвідчитися в логічності та прийнятності вибору саме цих методів.

Інформаційна база дослідження. Дається коротка характеристика використаних джерел отримання інформації (офіційних, наукових, літературних, бібліографічних тощо).

Наукова новизна. Викладаються аргументовано, коротко та чітко наукові положення, які виносяться на захист, із зазначенням відмінностей одержаних результатів від відомих раніше та ступінь новизни одержаних результатів (вперше одержано (якщо такі результати є), удосконалено, дістало подальший розвиток). Для формулювання наукової новизни рекомендується користуватися наступними зворотами: «уточнено...», «узагальнено...», «доповнено...», «набуло подальшого розвитку...». Потрібно детально показати й оцінити, яке значення мають ці наукові положення з огляду розвитку наукових знань для розв'язання наукового завдання або певної наукової проблеми.

Практичне значення одержаних результатів. У роботі, що має теоретичне значення, треба подати відомості про наукове використання результатів досліджень або рекомендації щодо їх використання, а в роботі, що має прикладне значення – відомості про практичне застосування одержаних результатів або рекомендації щодо їх використання. Бажано подати короткі відомості щодо впровадження результатів досліджень із зазначенням назв організацій, в яких здійснена реалізація, форм реалізації та реквізитів відповідних документів.

Публікації та апробація результатів. Наводиться інформація про публікацію результатів наукових досліджень студентів-магістрантів у межах виконання кваліфікаційної роботи. Вказується, на яких наукових з'їздах, конференціях, симпозиумах оприлюднені результати дослідження.

Структура та обсяг кваліфікаційної роботи. Вказується інформація, з яких структурних елементів складається кваліфікаційна робота і розкривається коротко їх зміст.

Отже, вступ є найбільш відповідальною частиною кваліфікаційної роботи, оскільки містить всі необхідні кваліфікаційні характеристики.

Основна частина, як правило, складається з трьох розділів, зміст яких повинен чітко відповідати темі наукової роботи та повністю її розкривати. Кожний розділ починають з нової сторінки. Основному тексту кожного розділу може передувати передмова з коротким описом обраного напрямку та обґрунтуванням застосованих методів дослідження. В кінці кожного розділу формують висновки зі стислим викладенням наведених у розділі наукових і практичних результатів, що дає змогу вивільнити загальні висновки від другорядних подробиць.

У першому розділі викладаються основні теоретичні і методичні положення теми. Цей розділ повинен бути розроблений у проблемному плані. Залежно від обраної теми студенту слід показати глибокі знання сучасного стану банківської, фінансової системи чи страхової діяльності, виявити дискусійні та невирішені аспекти теми, проявити своє ставлення до них, окреслити шляхи їх вирішення. Теоретичні положення повинні визначати методику та засоби аналізу в наступних розділах роботи.

У цьому розділі студент повинен розкрити свої науково-дослідні компетенції, обґрунтувавши теоретичні концепції, на яких будується його дослідження. Студент має ґрунтовно ознайомитись з теоретичними засадами обраної проблематики. На підставі цього він має дати критичний аналіз наукової думки з досліджуваної проблеми, проаналізувати різні теорії та погляди, зробити огляд відповідних наукових джерел, у тому числі закордонних, висловити та обґрунтувати своє ставлення до розуміння поняття і категорій, вступаючи у дискусію з іншими авторами.

Здобувач вищої освіти формулює ті проблемні питання, які потребують вирішення. Це, у свою чергу, є основою для обґрунтування альтернативних пропозицій щодо усунення проблем і визначення найбільш доцільного способу їх розв'язання. В цьому ж розділі має бути проаналізована законодавча і

нормативно-правова база з теми дослідження.

Окремо в теоретичному розділі необхідно висвітлити тенденції розвитку предмета дослідження через макроекономічний огляд, показати місце предмета дослідження у розвитку економіки держави, виявити основні проблеми і негаразди.

Також важливе місце в даному розділі посідає обґрунтування методик аналізу визначених проблем, які будуть використовуватись у наступних частинах роботи. За допомогою цього інструментарію та загальновідомих сучасних прийомів і методів аналізу проводиться діагностика об'єкта дослідження під кутом зору обраної теми та визначаються наявні проблеми і причини їх виникнення. Автор повинен продемонструвати свою обізнаність з методами аналізу і на основі їх критичного огляду обґрунтувати вибір найпридатнішого з них для обраного напрямку дослідження.

Особливу увагу слід звернути на:

- ґрунтовність і глибину теоретичного аналізу проблеми;
- наявність та повноту огляду інформаційних джерел;
- наявність наукової полеміки;
- етику цитування (посилання на використані джерела, у тому числі Інтернет);
- самостійність суджень і викладу матеріалу (наявність формулювання власної думки студента та його висновків, узагальнень).

Отже, в цьому розділі передбачається висвітлення таких питань:

- економічна сутність, роль, значення предмета дослідження для фінансової системи в цілому;
- класифікаційні ознаки предмета дослідження;
- правове регламентування щодо теми дослідження з обов'язковим поглибленим критичним розглядом норм чинного законодавства та виявленням невідповідностей і суперечностей, що призводять до проблем у фінансовій сфері;
- тенденції і проблеми розвитку предмета дослідження.

Наприкінці першого розділу подаються висновки до першого розділу, де студент формує своє бачення предмета дослідження та робить підсумок за результатами написання теоретичного розділу.

У другому розділі подається детальна характеристика об'єкта дослідження, на базі якого виконується кваліфікаційна робота. Аналізуються статистичні та аналітичні матеріали, які характеризують рівень вирішення проблеми обраного об'єкта (галузі, установи, підприємства, організації) згідно з темою кваліфікаційної роботи. З цієї метою, крім даних обліку та звітності, слід використовувати матеріали монографічних досліджень, періодичної літератури, досвід роботи галузей, підприємств, організацій, дані спеціальних економічних та соціологічних досліджень, матеріали особистих спостережень та узагальнень.

Для повноти характеристики та наочності студенти повинні навести в тексті таблиці з основними техніко-економічними і фінансовими показниками

за попередні періоди і виконати їх порівняльну оцінку, при необхідності розшифрувати чи деталізувати окремі дані.

Характеризуючи показники, слід охопити кілька звітних періодів, включаючи останній рік, але не менше п'яти років. Для визначення величини показників об'єкта, що аналізується, доцільно навести порівняльні дані інших підприємств та/або організацій, галузі або середні по галузі.

Результати аналізу конкретного явища чи групи однорідних показників доцільно узагальнювати у вигляді факторно-аналітичних таблиць, підкріпивши свої висновки прикладами, посиланнями на регламентанційні документи й думки фахівців.

На основі вивчення та узагальнення аналітичних матеріалів автор кваліфікаційної роботи повинен виявити позитивні моменти діяльності, встановити причини недоліків, оцінити можливості підвищення ефективності діяльності досліджуваного об'єкта.

У розділі також треба всебічно проаналізувати предмет дослідження. Для цього необхідно:

- зробити загальний аналіз предмета дослідження на основі детального аналізу показників. Указаний аналіз передбачає використання методів структурного і системного, факторного та порівняльного аналізу із застосуванням принципів логіко-змістовного та економіко-статистичного дослідження. На основі аналізу матеріалу, особистих спостережень студент розкриває дійсне становище і особливо негативні сторони, причини недоліків функціонування предмета дослідження;

- здійснити поглиблений аналіз стану предмета дослідження шляхом використання для аналізу додаткової інформації із форм фінансової звітності, довідок та позаоблікової інформації або шляхом факторного аналізу впливу чинників на рівень відповідного показника;

За результатами аналізу обов'язково необхідно дати економічну оцінку, тобто з'ясувати основні тенденції, стан проблем в діяльності об'єкта дослідження та намітити можливі резерви і напрямки покращення ситуації, зробити відповідні висновки.

Розділ має бути максимально насиченим фактичною інформацією (таблиці, графіки, діаграми, схеми), що відбивають відповідні результати діяльності об'єкта дослідження за останні 5 років.

Слід чітко розмежувати джерела походження використаної при аналізі інформації: що запозичене з літератури, що одержано з документів об'єкта дослідження, а які дані здобуті шляхом власних спостережень, експериментів, розрахунків, соціологічних опитувань тощо. Розділ завершується оцінкою одержаних результатів.

У даному розділі особливо увагу слід приділити таким аспектам:

- наявність, систематизованість і глибина особистого аналізу здобувачем вищої освіти фактичної інформації про діяльність об'єкта дослідження;
- переконливість узагальнень та обґрунтованих висновків з аналізу,

виявлення проблем і недоліків у діяльності об'єкта дослідження за темою кваліфікаційної роботи.

Досить важливим є те, щоб узагальнення теоретичних концепцій та висновки, сформульовані студентом на базі вивчення наукової літератури й викладені у першому розділі, були підтверджені конкретним практичним матеріалом у другому розділі. Якщо в роботі використовуються результати моделювання чи досліджень, що запозичені з підручників, наукових досліджень тощо, необхідно зробити відповідні посилання на дані джерела.

Другий розділ необхідно завершувати написанням висновків до другого розділу, в яких студент підсумовує результати проведеного аналізу діяльності об'єкта дослідження.

У структурі і змісті кваліфікаційної роботи **третьій розділ** є основним. В ньому автор повинен дати конкретні економічно обґрунтовані пропозиції щодо усунення виявлених недоліків, реалізації резервів підвищення ефективності. В кожному параграфі третього розділу слід робити самостійні висновки, органічно пов'язувати їх між собою, підпорядковуючи основному спрямуванню теми.

Для уніфікації висвітлення матеріалів цього розділу його потрібно викладати у такій послідовності:

- теоретичні основи і чинна практика організації економічного аналізу, а також шляхи її вдосконалення у конкретній галузі;
- оперативний чи порівняльний аналіз окремих сторін діяльності об'єкта залежно від обраної тематики кваліфікаційної роботи;
- обґрунтування висновків і пропозицій, спрямованих на підвищення ефективності. Характер і зміст заходів, що пропонуються, повинні базуватись на аналізі, виконаному в другому розділі кваліфікаційної роботи.

У цьому розділі магістрант повинен також дати оцінку повноти вирішення поставлених задач, обґрунтувати потребу додаткових досліджень чи навести негативні результати, які обумовлюють необхідність припинення подальших досліджень.

Після закінчення написання третього розділу студентом робляться висновки до цього розділу, в якому підводяться підсумки та групуються практичні рекомендації, отримані в процесі його написання.

Кожен розділ кваліфікаційної роботи складається з кількох підрозділів.

У **висновках** викладають найважливіші наукові та практичні результати, одержані в кваліфікаційній роботі, які повинні давати відповідь на завдання, поставлені у вступі. Розпочати можна реченням: «Підсумовуючи результати проведеного дослідження з даної проблеми (уточнити якої саме), можна зробити наступні висновки та запропонувати окремі рекомендації». У висновках необхідно наголосити на якісних і кількісних показниках здобутих результатів, обґрунтувати вірогідність результатів, викласти рекомендації щодо їх використання. Також вказуються конкретні пропозиції і рекомендації здобувача вищої освіти щодо напрямів подальшого вдосконалення функціонування господарюючої одиниці чи напрямів удосконалення системи,

ринку тощо. Висновки при цьому повинні містити як узагальнення теоретичного характеру досліджуваної теми, так і практичних розділів роботи.

У висновках викладають найважливіші наукові та практичні результати, формулюють розв'язану наукову проблему (завдання) та значення її для науки й практики. Кінцева частина створюється не механічним об'єднанням висновків попередніх розділів, а повинна містити відповіді на завдання, що поставлені у вступі кваліфікаційної роботи. Тобто висновки – це коротке резюме кваліфікаційної роботи. В них вказують, якою мірою досягнуто мети.

Список використаних джерел охоплює перелік літературних джерел (книг, статей, брошур і т.п.), на які зроблені посилання у тексті, а також інших матеріалів, що використані при написанні кваліфікаційної роботи. На кожне літературне джерело, включене до такого списку, повинно бути посилання в основній частині дослідження. Якщо автор робить посилання на будь-які залучені факти або цитує праці інших авторів, то він повинен обов'язково вказати, звідки наведені ці матеріали. Не слід включати до бібліографічного списку ті праці, які фактично не були використані.

Об'єктами опису є всі види опублікованих та неопублікованих документів на будь-яких носіях. Джерелом інформації для складання бібліографічного опису є документ в цілому. Опис документів здійснюється за титульним аркушем, титульним екраном, етикеткою, наклейкою тощо. Мова бібліографічного опису, як правило, відповідає мові вихідних відомостей документів. Бібліографічний опис складається за сучасною орфографією.

Застосовується декілька способів угруповання матеріалу в списку використаних джерел: алфавітний, систематичний, хронологічний, за главою роботи, в порядку цитування та згадки літератури в тексті. Найбільш часто у наукових роботах використовується алфавітне групування – тобто коли бібліографічні записи розташовуються за алфавітом прізвищ авторів та заголовків робіт (якщо автора не вказано, або авторів понад три).

Відомості про джерела нумеруються арабськими цифрами. Номер ставиться перед бібліографічним записом і відокремлюється від нього крапкою.

Зв'язок бібліографічного списку з текстом роботи здійснюється за номерами записів у списку використаних джерел. Такі номери розміщують у квадратних дужках. Цифри у них показують, під яким номером належить шукати у списку літератури потрібне джерело. Бібліографічні списки містять описи використаних джерел і розміщуються в кінці роботи. Сторінки списку, як і інші сторінки тексту, нумеруються. Нумерація наскрізна, продовжує нумерацію сторінок тексту. (Вимоги до оформлення бібліографічних даних списку використаних джерел наведені в Додатку 3.)

Додатки оформляються при занадто великому теоретичному або експериментальному обсязі матеріалу або бажанні автора навести допоміжний матеріал великого обсягу. У додатки зазвичай виносять різноманітні таблиці, графіки, копії справжніх документів, витяги з установчих документів, звітність, виробничі плани, тобто другорядні або додаткові матеріали, які

можуть загромадити текст основної частини. Додатки розміщують після списку використаних джерел у порядку їх згадування в тексті. Вони оформляються як продовження основної частини текстового документа.

Кожен додаток повинен починатися з нової сторінки. Додаток повинен мати заголовок, надрукований угорі малими літерами з першої великої симетрично відносно тексту сторінки. Посередині рядка над заголовком малими літерами з першої великої друкується слово «Додаток» і велика літера, що позначає додаток.

Додатки слід позначати послідовно великими літерами української абетки, за винятком літер Г, Є, І, І, Й, О, Ч, Ъ, наприклад, Додаток А, Додаток Б. Один додаток позначається як додаток А. Текст кожного додатка за необхідності може бути поділений на розділи й підрозділи, які нумерують у межах кожного додатка. У цьому разі перед кожним номером ставлять позначення додатка (літеру) і крапку, наприклад, А.2 – другий розділ додатка А; В.3.1 – перший підрозділ третього розділу додатка В.

Ілюстрації, таблиці та формули, розміщені в додатках, нумерують у межах кожного додатка, наприклад: Таблиця А.1 – перша таблиця додатку А, рис. Б.1.2 – другий рисунок першого розділу додатка Б; формула (В.1) – перша формула додатка В.

8. ОФОРМЛЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Текстова частина роботи виконується шляхом комп'ютерного набору відповідно до ДСТУ 3008-95. Друк здійснюється на одній стороні аркуша білого паперу формату А-4 (210x297мм) через півтора міжрядкових інтервалів (до 30 рядків на сторінці), шрифтом Times New Roman (кегель 14).

Відступи (береги) у тексті мають бути таких розмірів: ліворуч – 30 мм, праворуч – 10 мм, зверху – 20 мм, знизу – 20 мм. Абзацний відступ – 12,5 мм. Щільність тексту повинна бути однаковою.

Текст основної частини поділяють на розділи, підрозділи, пункти та підпункти. Заголовки структурних частин кваліфікаційної роботи «ЗМІСТ», «ПЕРЕЛІК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ», «ВСТУП», «РОЗДІЛ», «ВИСНОВКИ», «СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ», «ДОДАТКИ», друкують великими літерами симетрично до тексту (по центру). Кожну з цих структурних частин кваліфікаційної роботи треба починати з нової сторінки.

Приклад:

РОЗДІЛ 1 ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ФУНКЦІОНУВАННЯ РИНКУ ФІНАНСОВИХ ПОСЛУГ

Заголовки підрозділів друкують маленькими літерами (крім першої великої) з абзацного відступу. Крапку в кінці заголовка не ставлять. Якщо заголовок складається з двох або більше речень, їх розділяють крапкою. Заголовки пунктів друкують маленькими літерами (крім першої великої) з

абзацного відступу.

Відстань між заголовком (за винятком заголовка пункту) та текстом повинна дорівнювати 3 інтервалам (два рядки при міжрядковому інтервалі 1,5).

До основного обсягу кваліфікаційної роботи не входять додатки, список використаних джерел, таблиці та рисунки, які повністю займають площу сторінки. Але всі сторінки зазначених елементів кваліфікаційної роботи підлягають суцільній нумерації.

Нумерацію сторінок, розділів, підрозділів, пунктів, підпунктів, рисунків (малюнків), таблиць, формул подають арабськими цифрами без знака №.

Першою сторінкою кваліфікаційної роботи є титульний аркуш, який включають до загальної нумерації сторінок кваліфікаційної роботи. На титульному аркуші номер сторінки не ставлять, на наступних сторінках номер проставляють у правому верхньому куті сторінки без крапки в кінці.

Такі структурні частини роботи, як зміст, перелік умовних позначень, вступ, висновки, список використаних джерел не мають порядкового номера. Звертаємо увагу на те, що всі аркуші, на яких розміщені згадані структурні частини кваліфікаційної роботи, нумерують звичайним чином. Не нумерують лише їх заголовки, тобто не можна друкувати: «1. ВСТУП» або «Розділ 6. ВИСНОВКИ». Номер розділу ставлять після слова «РОЗДІЛ», після номера крапку не ставлять, потім з нового рядка друкують заголовок розділу.

Підрозділи нумерують у межах кожного розділу. Номер підрозділу складається з номера розділу і порядкового номера підрозділу, між якими ставлять крапку. В кінці номера підрозділу повинна стояти крапка, наприклад: «2.3.» (третій підрозділ другого розділу). Потім у тому ж рядку наводять заголовок підрозділу.

Пункти нумерують у межах кожного підрозділу. Номер пункту складається з порядкових номерів розділу підрозділу, пункту, між якими ставлять крапку. В кінці номера повинна стояти крапка, наприклад: «1.3.2.» (другий пункт третього підрозділу першого розділу). Потім у тому ж рядку наводять заголовок пункту. Пункт може не мати заголовка.

Матеріал кваліфікаційної роботи потрібно викладати коротко, логічно, уникати повторів і відхилень від теми, довгих пояснень. Мова кваліфікаційної роботи – державна, стиль науковий, чіткий, без орфографічних і синтаксичних помилок. Пряме переписування у роботі матеріалів із літературних джерел є неприпустимим.

Термінологія і визначення показників повинні бути єдиними і відповідати стандартам, а при їх відсутності – загальноприйнятим нормам у науковій літературі. Необхідно також дотримуватись відповідності назв у тексті, на схемах і рисунках. Скорочення слів, як правило, не допускається, за винятком загальноновідомих аббревіатур. При використанні специфічних аббревіатур, зумовлених темою кваліфікаційної роботи, треба спочатку написати слово або групу слів повністю, а в дужках подати аббревіатуру, яка далі застосовуватиметься по тексту. Якщо специфічні аббревіатури зустрічаються в роботі часто, то їх слід винести у перелік умовних скорочень на початку

роботи.

Для обґрунтування окремих положень та висновків у кваліфікаційній роботі можуть використовуватись цитати з літературних джерел і виписки з нормативних документів. Під цитатою розуміється дослівний уривок з будь-якого джерела, взятий у лапки, з обов'язковим посиланням на джерело. Поряд з цитуванням у роботі з метою економії тексту допускається переказ, тобто не дослівне наведення думок з аналізованого твору. Переказ не береться у лапки. При цитуванні й переказі матеріалу треба обов'язково робити посилання на джерело шляхом відмітки у квадратних дужках номера джерела та сторінки, з якої взято цитату чи зроблено переказ, наприклад [2, с.15] (у тексті кваліфікаційної роботи на всі схеми, формули, таблиці й додатки має бути посилання на джерело). Такі посилання дають змогу відшукати документи і перевірити вірогідність відомостей про цитування документа, дають необхідну інформацію щодо нього, допомагають з'ясувати його зміст, мову тексту, обсяг.

Ілюстрації. Графічне зображення, яке додатково пояснює або доповнює текст, називається ілюстрацією. Ілюстрації кваліфікаційної роботи повинні мати найменування й номер. Номер і назва йде за словом "Рис". Нумерація рисунків складається з двох арабських цифр, перша з яких позначає номер розділу, а друга – порядковий номер ілюстрації в межах розділу. Приклад:

Рис. 1.1. Етапи розвитку фінансового ринку в Україні [2, с.5]

Кожен рисунок має містити посилання на джерело, на основі якого він був створений. Якщо ілюстрація була взята з літератури без авторських змін, посилання вказується у квадратних дужках після назви. Якщо ілюстрація складена автором на основі використання декількох джерел, то відповідно робиться посилання на це у наступному рядку після назви. Приклад: Джерело: складено автором на основі [14].

У тому місці, де викладається текст, пов'язаний з ілюстрацією, і де читачеві треба вказати на неї, розміщують посилання у вигляді виразу в круглих дужках «(рис.3.1)» або зворот типу: «...як це видно з рис. 3.1» або «... як це показано на рис. 3.1».

Якщо ілюстрація потребує розташування на альбомному форматі сторінки і займає всю її площу, виконують поворот рисунка на 90° проти годинникової стрілки разом із назвою, зберігаючи основні параметри сторінки (поля, нумерацію сторінок).

Діаграми можуть бути виконані у чорно-білому або кольоровому форматі. При цьому слід мати на увазі, що в роздрукованому вигляді рисунки та діаграми повинні добре розпізнаватись, для цього може виникати потреба відокремлення окремих однорідних значень із застосуванням графічного штрихування. Для всіх підписів використовують шрифт Times New Roman, легенду розміщують знизу.

Діаграми та легенди не беруть у рамки. Обов'язково позначають всі параметри діаграми та виводять на рисунок всі значення та позначення

(одиниці виміру) за точками та осями діаграм.

Таблиці. Для компактності, наочності та порівняння цифровий матеріал доцільно подавати у вигляді таблиць. Кожна таблиця повинна мати назву, яку розміщують над нею і друкують симетрично до тексту жирним шрифтом. Слово «Таблиця» розміщують справа над назвою. Нумерація таблиць складається з двох арабських цифр, перша з яких вказує на номер розділу, друга – порядковий номер таблиці в межах розділу.

Приклад оформлення таблиці:

Таблиця 2.2.

Офіційні золотовалютні резерви Національного банку України у 2010-2021рр., (на кінець періоду, млн. дол. США) [115].

Період	Усього	Із них					
		Монетарне золото		СПЗ та позиція в МВФ		Резерви в іноземній валюті	
		сума	частка, %	сума	частка, %	сума	частка, %
2010	34 576	1 249	3,61	8,03	0,02	33 319	96,36
2011	31 795	1 385	4,36	18,03	0,06	30 391	95,58
2012	24 546	1 890	7,70	9,03	0,04	22 647	92,26
2013	20 416	1640	8,03	16,04	0,08	18 760	91,89
2014	7 533	911	12,09	3,77	0,05	6 618	87,85
2015	13 300	931	7,00	8,85	0,07	12 359	92,92
2016	15 539	942	6,06	2704	17,40	11 894	76,54
2017	18808	1061	5,64	2166	11,52	15582	82,85
2018	20820	1002	4,81	4	0,02	19814	95,17
2019	25302	1219	4,82	10,2	0,04	24073	95,14
2020	29133	1584	5,44	4,52	0,02	27544	94,55
2021	30941	1558	5,03	18,62	0,06	29364	94,90

Таблицю розміщують після першого згадування про неї в тексті. При перенесенні таблиці на наступну сторінку назву вміщують тільки над її першою частиною. Таблицю з великою кількістю граф можна ділити на частини.

Таблиця, як правило, містить назви і номери граф, назви рядків і цифровий матеріал, що розміщується на перетині граф і рядків. Якщо показники таблиці мають єдину одиницю виміру, то її можна винести над таблицею трохи нижче

заголовка з правого боку. Цифри в графах повинні бути записані так, щоб розряди чисел збігалися (одиниці під одиницями, десятки під десятками... мільйони під мільйонами і т.д.). При відсутності цифр в окремих клітинках таблиці замість них проставляється риска.

На всі таблиці повинні бути посилання в тексті, при цьому слово «таблиця» в тексті пишуть скорочено, наприклад: «...у табл.1.2».

У повторних посиланнях на таблиці та ілюстрації треба вказувати скорочено слово «дивись», наприклад: «див.табл. 1.2».

Після кожної таблиці повинно бути зазначене джерело, яке використовувалося при побудові таблиці. Посилання на дані робляться одразу під таблицею. Якщо таблиця складена автором на основі використання декількох джерел, то відповідно робиться посилання на це.

Приклад: Джерело: складено автором на основі [25]

Якщо таблиця містить статистичні показники та певні розрахунки, що були зроблені автором, то під таблицею ставиться посилання такого типу:

Приклад: Джерело: складено та розраховано автором на основі даних [2]

Формули. Посилання на формули у тексті кваліфікаційної роботи вказують порядковим номером формули в дужках, наприклад «... у формулі (2.1)».

При використанні формул необхідно дотримуватися певних правил. Найбільші, а також довгі і громіздкі формули, котрі мають у складі знаки суми, добутку, диференціювання, інтегрування, розміщують на окремих рядках. Невеликі і нескладні формули, що не мають самостійного значення, вписують всередині рядків тексту.

Пояснення значень символів і числових коефіцієнтів треба подавати безпосередньо під формулою в тій послідовності, в якій вони наведені у формулі. Значення кожного символу і числового коефіцієнта треба подавати з нового рядка. Перший рядок пояснення починають зі слова «де» без двокрапки.

Рівняння і формули треба виділяти з тексту вільними рядками. Вище і нижче кожної формули потрібно залишити не менше одного вільного рядка. Якщо рівняння не вміщується в один рядок, його слід перенести після знака рівності (=), або після знаків плюс (+), мінус (-), множення.

Порядкові номери позначають арабськими цифрами в круглих дужках біля правого поля сторінки.

Переліки (списки). Перерахування, при необхідності, можуть бути наведені всередині кваліфікаційної роботи, перед перерахуванням ставлять двокрапку. Перед кожною позицією перерахування варто ставити малу літеру українського алфавіту. Для подальшої деталізації перерахування варто використовувати арабські цифри з дужкою (другий рівень деталізації). Перерахування першого рівня деталізації друкують малими літерами з абзацного відступу, другого рівня – із відступом щодо місця розташування перерахувань першого рівня.

Наприклад:

а) маркетингове дослідження;

б) товарна цінова політика:

- першого роду;
- другого роду.

Список вирівнюють як і основний текст (абзаци, відступи).

9. ПІДГОТОВКА ДО ЗАХИСТУ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ ТА ЇЇ ЗАХИСТ

Завершена і відповідним чином оформлена кваліфікаційна робота подається науковому керівникові, який після перегляду змісту, оформлення роботи, її перевірки на академічний плагіат та дотримання правил професійної доброчесності дає розгорнутий письмовий висновок, в якому відмічає актуальність теми, теоретичний рівень і практичне значення роботи, її новизну, а також недоліки роботи, дає рекомендацію до захисту та подає голові екзаменаційної комісії. У випадку негативного висновку керівника це питання вноситься на розгляд засідання випускової кафедри за участю студента та наукового керівника. Ухвалу кафедри у вигляді витягу з протоколу засідання за підписом завідувача кафедри скеровують деканові факультету.

Процедурі захисту кваліфікаційної роботи за рішенням випускової кафедри може передувати попередній її розгляд. Метою попереднього розгляду є експертиза відповідності рівня кваліфікаційної роботи встановленим вимогам, апробація доповіді студента, його готовність відповідати на можливі запитання членів державної екзаменаційної комісії.

Під час розгляду кваліфікаційної роботи викладачі кафедри (члени комісії):

- уважно вивчають структуру, зміст роботи, звертають увагу на її оформлення, відповідність вимогам до кваліфікаційних робіт;
- заслуховують доповідь студента (з обов'язковим використанням ілюстративних матеріалів);
- визначають рівень професійної підготовки студента.

За результатами попереднього відкритого голосування простою більшістю голосів членів кафедри та присутніх наукових керівників приймається рішення про допуск кваліфікаційної роботи до захисту на засіданні державної екзаменаційної комісії (якщо кваліфікаційна робота виконана на відповідному науковому та професійному рівнях) чи недопуску (якщо робота не відповідає встановленим вимогам до кваліфікаційних робіт).

Після попереднього захисту кафедра вирішує питання щодо допуску студента до захисту кваліфікаційної роботи. Допущена до захисту робота реєструється на кафедрі, а потім передається на рецензію.

Рецензентами можуть бути члени професорсько-викладацького складу інших кафедр вишу, викладачі інших ВНЗ, а також провідні фахівці галузей та головні спеціалісти підприємств (установ, організацій, банків, страхових компаній), за матеріалами яких підготовлена кваліфікаційна робота. Список рецензентів кваліфікаційних робіт затверджується деканатом факультету.

Завдання рецензента – допомогти екзаменаційній комісії всебічно й об'єктивно оцінити кваліфікаційну роботу щодо її наукового та змістового рівня.

Зовнішня рецензія повинна бути надрукована чи написана власноруч рецензентом, підписана ним, завірена печаткою організації, де працює рецензент, і подана на випускову кафедру не пізніше ніж за сім днів до офіційного захисту на засіданні екзаменаційної комісії. У письмовій рецензії відзначаються актуальність теми дослідження, ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків та рекомендацій, сформульованих у кваліфікаційній роботі, якість проведеного дослідження, практичне значення результатів дослідження, зауваження щодо змісту та оформлення роботи; рецензент робить висновок та надає рекомендацію щодо захисту кваліфікаційної роботи та її оцінки.

При підготовці кваліфікаційної роботи до захисту важливе значення слід приділяти ілюстративному матеріалу, в який включають найважливіші рисунки, схеми, таблиці, діаграми з тексту кваліфікаційної роботи з відповідними назвами, нумерацією та посиланнями (10-15 ілюстрацій). На титульному аркуші ілюстративного матеріалу слід вказати прізвище, ім'я, по батькові автора кваліфікаційної роботи, тему, об'єкт дослідження.

Також здобувач вищої освіти до захисту повинен підготувати із застосуванням програми Microsoft PowerPoint, Google Slides, Apple Keynote, Prezi і т.д. презентацію, в яку включають найважливіші рисунки, схеми, таблиці, діаграми з тексту кваліфікаційної роботи (не менше 10-15 ілюстрацій).

У процесі підготовки до захисту кваліфікаційної роботи студент має ознайомитись з відгуком наукового керівника, внутрішньою та зовнішньою рецензією, продумати відповіді по суті зроблених зауважень і підготувати тези доповіді. Тези доповіді та ілюстративний матеріал треба погодити з науковим керівником.

Захист кваліфікаційної роботи проводиться публічно у терміни, визначені наказом декана факультету, на відкритому засіданні екзаменаційної комісії. До захисту допускаються роботи, які відповідають вимогам цих методичних рекомендацій до підготовки кваліфікаційних робіт у вищих навчальних закладах.

Мета захисту – визначити рівень знань випускника з певної проблеми, ступінь володіння теоретичними та практичними питаннями з теми і рівень підготовленості магістра в цілому.

Захист кваліфікаційної роботи передбачас:

- заслуховування відгуку наукового керівника та рецензії;
- доповідь студента щодо змісту роботи;
- відповіді студента на запитання членів комісії та інших осіб, присутніх на захисті;
- відповіді студента з приводу зауважень, які зазначені у відгуку наукового керівника та рецензента;
- рішення комісії про оцінку роботи.

Доповідь студента (5-10 хв) повинна містити інформацію про зміст роботи

(актуальність теми, мету і завдання, новизну та практичну цінність кваліфікаційної роботи, основні теоретичні положення, характеристику базового підприємства (об'єкту), стану проблем з теми дослідження і шляхів їх вирішення тощо). Головну увагу слід приділяти розробленим пропозиціям і висновкам.

Після закінчення доповіді студент має коротко, але вичерпно відповісти на запитання членів ДЕК і присутніх у залі. На основі відгуку наукового керівника, зовнішньої та внутрішньої рецензії, доповіді здобувача вищої освіти та його відповідей на поставлені запитання студенту виставляють диференційовану оцінку.

При отриманні незадовільної оцінки робота повинна бути допрацьована з урахуванням зауважень та вимог рецензента і допускається до повторного захисту не раніше ніж за шість місяців. Вдруге виконану роботу слід направити на рецензування разом з першим варіантом роботи з рецензією. Після захисту кваліфікаційних робіт голова ЕК оголошує рішення, яке пізніше оформляється наказом.

Магістерська кваліфікаційна робота до захисту не допускається, якщо:

- робота представлена науковому керівникові на перевірку або на будь-який подальший етап проходження з порушенням строків, встановлених регламентом;
- структура та оформлення роботи не відповідає вимогам;
- в роботі відсутнє економічне обґрунтування пропонованих заходів;
- виявлений плагіат, який не усунений в процесі роботи;
- робота не переплетена у тверду палітурку, недбало оформлена;
- відсутня публікація результатів досліджень у науковому виданні та (або) апробація результатів у вигляді тез на конференції.

Обов'язковим є представлення остаточного варіанту кваліфікаційної роботи в *електронному вигляді на кафедрі*.

10. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Підсумкову, диференційовану за стобальною та чотирибальною шкалою оцінку захисту роботи визначає Державна екзаменаційна комісія. Члени комісії можуть змінювати оцінку, виставлену рецензентом роботи. Рішення комісії є остаточним.

У процесі визначення підсумкової оцінки враховується ряд важливих показників якості кваліфікаційної роботи:

Змістовні аспекти роботи: актуальність обраної теми дослідження; спрямованість роботи на розробку реальних практичних рекомендацій; відповідність логічної побудови роботи поставленим цілям і завданням; широта і адекватність методологічного та діагностичного апарату; наявність альтернативних підходів до вирішення визначених проблем; рівень обґрунтування запропонованих рішень; ступінь самостійності проведення дослідження; розвиненість мови викладення роботи та її загальне оформлення.

Якість захисту роботи: уміння стисло, послідовно й чітко викласти сутність і результати дослідження; здатність аргументовано захищати свої пропозиції, думки, погляди; загальний рівень підготовки студента; володіння культурою презентації.

Основні умови одержання оцінки

Відмінно (90 – 100 балів). Кваліфікаційна робота є бездоганною в усіх відношеннях, містить елементи новизни, має практичне значення, доповідь логічна і стисла, проголошена вільно, зі знанням справи, відгук і рецензія позитивні, відповіді на запитання членів ДЕК правильні і стислі. Вимоги:

- актуальність теми та відповідність висвітленого в роботі матеріалу темі дослідження;
- теоретичний, методичний рівень роботи загалом та її практичне значення;
- базування аналітичної частини роботи на фактичних матеріалах діяльності підприємств, роботи установ та організацій;
- вміння автора глибоко дослідити практичні ситуації на конкретних прикладах, уникаючи висновків і пропозицій загального характеру;
- вміння автора стисло, логічно й аргументовано викладати зміст і результати дослідження, застосовуючи сучасну економічну термінологію, уникати загальних слів, мовних штампів, стилістичних і граматичних помилок, бездоказових тверджень, повторень, дослівного переписування літературних джерел не виправданого збільшення обсягів роботи коштом другорядних матеріалів;
- використання чинних законодавчо-нормативних актів, новітніх наукових публікацій, актуального статистичного матеріалу;
- творчий підхід виконавця роботи, наявність новаторських підходів до вирішення досліджуваної проблеми;
- наявність творчих здобутків у вигляді конкретних рекомендацій, пропозицій для усунення окремих хиб в роботі підприємства (установи, організації);
- загальне оформлення роботи (відповідність вимогам щодо оформлення, обсягу роботи, акуратності та грамотності тощо);
- новизна має практичне значення, доповідь логічна і стисла, проголошена вільно, зі знанням справи, відгук і рецензія позитивні, відповіді на запитання членів ДЕК правильні і стислі.

Добре (75 – 89 балів). Тема роботи розкрита, але мають місце окремі недоліки непринципового характеру: в теоретичній частині поверхнево проаналізовано літературні джерела, елементи новизни чітко не представлені, недостатньо використані інформаційні джерела підприємства (організації) на базі якого проводилося дослідження, мають місце окремі зауваження в рецензії та відгуках, доповідь логічна, проголошена вільно, відповіді на запитання членів ДЕК в основному правильні, оформлення роботи в межах вимог.

Задовільно (60 – 74 балів). Тема кваліфікаційної роботи в основному розкрита, але мають місце недоліки змістовного характеру, нечітко

сформульована мета роботи, теоретичний розділ має характер запозичення, у розрахунковій частині переважають елементи описовості, інформаційні матеріали не завжди ілюструють висновки, пропозиції, що містяться в третьому розділі, недостатньо обґрунтовані, рецензія і відгук містять окремі зауваження, доповідь зроблена без використання презентації, не всі відповіді на запитання членів ДЕК правильні або повні. Є зауваження щодо оформлення кваліфікаційної роботи.

Незадовільно (до 59 балів). Нечітко сформульована мета кваліфікаційної роботи та завдання дослідження. Розділи погано пов'язані між собою. Відсутній критичний огляд сучасних вітчизняних та закордонних літературних джерел. Аналіз виконаний поверхнево або взагалі відсутній. Заходи, що пропонуються, не впливають з аналізу, мають декларативний характер. Оформлення роботи не відповідає вимогам, наведених у рекомендаціях. Відсутні матеріали презентації. Відповіді на запитання членів ДЕК неточні або неповні.

Кваліфікаційна робота після захисту передається в архів і зберігається протягом встановленого терміну з дня захисту. За необхідності кваліфікаційні роботи можуть бути надіслані до інших бібліотек, установ, закладів, організацій, підприємств на їхнє прохання для реалізації висновків і рекомендацій.

Рішення Державної екзаменаційної комісії про остаточну оцінку захисту кваліфікаційної роботи приймається відкритим голосуванням (звичайною більшістю голосів членів комісії, котрі брали участь у засіданні) на закритому засіданні Державної екзаменаційної комісії та ґрунтується на рецензіях, відгуку наукового керівника, доповіді й відповідях студента в процесі захисту.

Результати захисту кваліфікаційної роботи визначають оцінками „відмінно”, „добре”, „задовільно” та „незадовільно”.

Якщо студент не з'явився на засідання ДЕК для захисту кваліфікаційної роботи, то в протоколі комісії зазначається, що він є не атестованим через неявку на засідання комісії.

ДОДАТКИ

**Орієнтовна тематика кваліфікаційних робіт магістра
для спеціальності 072 Фінанси, банківська справа та страхування
освітньої програми «Фінанси і кредит»**

БЛОК 1. Фінансовий менеджмент

1. Оптимізація джерел формування оборотних коштів підприємств в умовах їх дефіциту.
2. Проблеми і шляхи покращення фінансових результатів діяльності підприємства.
3. Напрями удосконалення системи фінансового контролінгу на підприємстві.
4. Формування системи фінансового планування підприємства в умовах невизначеності.
5. Удосконалення механізму формування й використання чистого прибутку підприємства.
6. Удосконалення механізму діагностики неплатоспроможності підприємств у контексті протидії банкрутству.
7. Шляхи зміцнення фінансової стійкості підприємств в умовах економічної нестабільності.
8. Механізм формування й реалізації фінансової політики на підприємстві в умовах кризових деформацій економіки.
9. Особливості системи управління власним капіталом підприємства та шляхи її вдосконалення.
10. Сучасні проблеми та ризики оптимізації оподаткування підприємств.
11. Прогнозування фінансової кризи та методи антикризового управління на підприємстві в умовах воєнних дій в Україні.
12. Розробка ефективної політики управління грошовими потоками на підприємстві.
13. Напрями фінансового інвестування суб'єктів господарювання в умовах військового стану в Україні.
14. Податкове стимулювання інноваційної діяльності підприємств.
15. Система управління фінансовою безпекою підприємства: шляхи модернізації в реаліях сьогодення.

БЛОК 2. Фінансовий ринок. Банківський та страховий менеджмент

1. Трансформація банківської діяльності в умовах розвитку цифрових технологій.
2. Розвиток фінтеху в банківському секторі України в кризових умовах сьогодення.
3. Удосконалення системи управління ліквідністю в комерційних банках в умовах кризи.

4. Забезпечення фінансової стійкості банку в умовах волатильності ринку.
5. Проблеми ефективного управління банківськими ресурсами в умовах невизначеності.
6. Роль банків у забезпеченні та відновленні сталого розвитку економіки України.
7. Управління проблемними кредитами банку в умовах зниження платоспроможності позичальників.
8. Особливості формування механізму банківської безпеки в Україні в сучасних умовах.
9. Організація та проблеми вітчизняного банківського кредитування в умовах макроекономічного спаду.
10. Розвиток інструментів віддаленого банкінгу у реаліях часу.
11. Сучасні моделі оцінки та управління фінансовими ризиками банку.
12. Стратегічне управління в комерційному банку в умовах нестабільного зовнішнього середовища.
13. Формування системи фінансового моніторингу в банку як складової ризик-орієнтованого банківського нагляду.
14. Механізм взаємодії банків та страхових компаній як клієнтоорієнтована модель інтеграції фінансових послуг.
15. Роль банків і небанківських фінансових установ в активізації соціально-економічного розвитку України та регіонів.
16. Проблематика та перспективи розвитку споживчого кредитування в умовах падіння купівельної спроможності населення України.
17. Фінансове оздоровлення комерційних банків: практика, проблеми та способи їх вирішення.
18. Організація та проблеми кредитування підприємств малого та середнього бізнесу в Україні.
19. Розвиток мікрокредитування в українській банківській практиці.
20. Проблеми та перспективи розвитку особистого страхування в Україні в умовах зниження ділової активності.
21. Інвестиційний потенціал страхових компаній та його роль у відновленні та розвитку національної економіки.
22. Тенденції розвитку перестраховування як механізму стабілізації страхового ринку в кризових умовах.
23. Управління фінансовою стійкістю страхової компанії в умовах економічного спаду.
24. Управління фінансовими потоками страхової компанії в умовах невизначеності.
25. Особливості ризик-менеджменту у страховій сфері.
26. Управління економічною безпекою сучасних страхових компаній.
27. Стратегічні орієнтири розвитку страхового ринку України.
28. Особливості управління страховим бізнесом в умовах діджиталізації.
29. Інструменти монетарної політики НБУ та підвищення ефективності їх використання з урахуванням сучасних викликів.

30. Системні ризики у фінансовому секторі країни: фактори впливу та напрями мінімізації.
31. Удосконалення інструментів залучення фінансових ресурсів суб'єктами національної економіки.
32. Архітектура сучасної світової валютної системи: модернізація стандартів минулого та новітні погляди.
33. Особливості розвитку валютного ринку України за умов внутрішніх викликів та глобальної фінансової нестабільності.
34. Формування та використання інвестиційного потенціалу інститутів фінансового ринку України.
35. Розвиток сектору альтернативного кредитування в епоху цифрових технологій.
36. Сучасні тенденції розвитку ринку іпотечного кредитування в умовах трансформаційних процесів економіки України.

БЛОК 3. Фінансові аспекти економічного розвитку держави та регіонів.

Бюджетний та податковий менеджмент.

1. Сучасні проблеми фінансового забезпечення державної регіональної політики.
2. Особливості бюджетного процесу в Україні в умовах воєнного стану.
3. Формування місцевих бюджетів в умовах фінансової децентралізації: проблеми та перспективи.
4. Децентралізація у забезпеченні стійкого економічного та соціального розвитку територіальних громад.
5. Забезпечення фінансової автономії регіонів в контексті сучасних обмежень.
6. Регулювання міжбюджетних відносин в контексті сучасних реалій.
7. Актуальні проблеми пенсійного реформування в Україні та напрями його удосконалення.
8. Сучасні інноваційні підходи фінансового забезпечення діяльності органів місцевого самоврядування.
9. Недержавне пенсійне страхування в Україні: сучасний стан та перспективи розвитку.
10. Актуальні проблеми впровадження програмно-цільового методу в бюджетному плануванні при забезпеченні суспільних потреб (на матеріалах Державного чи місцевого бюджету).
11. Особливості формування фіскального простору у воєнний та поствоєнний періоди.
12. Світовий досвід податкового регулювання структурної перебудови економіки: узагальнення та висновки для України.
13. Підвищення фіскальної й економічної результативності податкового адміністрування в Україні в світлі податкової реформи.
14. Система місцевого оподаткування як засіб забезпечення фінансової стійкості територіальних громад.

15. Механізми управління державним боргом та проблеми його обслуговування для України.
16. Проблеми функціонування та напрями реформування системи державного фінансового контролю в Україні.
17. Сучасний стан та проблеми забезпечення бюджетної безпеки держави.
18. Проблеми забезпечення податкової безпеки України та шляхи їх подолання.
19. Валютна безпека як складова системи управління фінансовою безпекою держави.
20. Система управління фінансовою безпекою фондового ринку.
21. Проблеми забезпечення фінансової безпеки розвитку регіону в умовах бюджетної децентралізації.
22. Шляхи фінансування вітчизняних стартапів в умовах міжнародної інтеграції.
23. Шляхи підвищення привабливості інвестиційного клімату України в післявоєнний період.
24. Фінансові аспекти організації і виклики системи соціального страхування на сучасному етапі.
25. Фінансова поведінка домогосподарств в умовах економічних трансформацій та сучасних реалій.
26. Фінансовий механізм державно-приватного партнерства у соціально-економічному розвитку держави.
27. Криптовалюта як інструмент фінансового ринку: аналіз та перспективи розвитку цифрових валют.

ДОДАТОК Б1

Завідувачці кафедри
фінансів і банківської справи ДВНЗ «УжНУ»
д.е.н., проф. Вірі ВАРЦАБІ
здобувача другого (магістерського)
рівня вищої освіти
спеціальності 072 Фінанси, банківська справа
та страхування
освітньої програми «Фінанси і кредит»

(повністю прізвище, ім'я, по батькові)

ЗАЯВА

Прошу затвердити тему кваліфікаційної роботи магістра

(назва теми)

за матеріалами *(юридична повна назва підприємства, організації, установи на матеріалах якого виконуватиметься робота)* _____

«__» _____ 20__ року

_____
(Особистий підпис)

(_____)
(Прізвище та ініціали)

**Заява про дотримання строків написання
кваліфікаційної роботи магістра**

Я, _____, студент(ка) спеціальності 072 Фінанси, банківська справа та страхування освітньої програми «Фінанси і кредит» економічного факультету ДВНЗ «УжНУ» заявляю, що в процесі виконання кваліфікаційної роботи магістра на тему: « _____ » будуть дотримані строки написання та подачі основних розділів роботи на кафедрі:

1. Погодження плану дипломної роботи з науковим керівником
2. Представлення I розділу дослідження
3. Представлення II розділу дослідження
4. Представлення III розділу дослідження
5. Представлення роботи до попереднього захисту

Я ознайомлений (на) з чинними вимогами щодо виконання та захисту кваліфікаційної роботи магістра, згідно з якими недотримання передбаченого графіку є підставою для недопуску студента до публічного захисту роботи.

« » _____ 20__ року

_____
(Особистий підпис)

(_____)
(Прізвище та ініціали)

Заява
про дотримання етичних норм наукової діяльності та правил академічної
добросесності при написанні кваліфікаційної роботи магістра

Я, _____, студент(ка) спеціальності 072 Фінанси, банківська справа та страхування освітньої програми «Фінанси і кредит» заявляю, що в процесі виконання кваліфікаційної роботи на тему: « _____ », будуть дотримані правила професійної етики, які не дозволяють наявності плагіату, фальсифікації даних та хибного цитування при написанні випускних кваліфікаційних робіт.

Я ознайомлений(на) з чинним Положенням про академічну добросесність в «Ужгородському національному університеті», згідно з яким порушення етичних норм наукової діяльності та правил академічної добросесності є підставою для притягнення до відповідальності.

Я даю згоду на експертну та/або технічну перевірку моєї кваліфікаційної роботи за вище зазначеною темою, щодо виявлення елементів академічного плагіату.

« ____ » _____ 202_ року _____ (Особистий підпис) (_____) (Прізвище та ініціали)

Орієнтовні плани кваліфікаційних робіт

Тема: Шляхи зміцнення фінансової незалежності місцевого самоврядування в Україні в умовах децентралізації

Вступ

Розділ 1. Теоретичні засади фінансової незалежності місцевого самоврядування

- 1.1. Економічна природа місцевих фінансових ресурсів, їх сутність і склад
- 1.2. Сутність фінансової незалежності місцевих органів влади та її розвиток за умов децентралізації
- 1.3. Міжнародні стандарти фінансової незалежності місцевих органів влади
Висновки до розділу 1

Розділ 2. Аналіз сучасного стану формування і використання фінансових ресурсів місцевих органів влади

- 2.1. Аналіз системи формування доходів органів місцевого самоврядування
- 2.2. Оцінка використання фінансових ресурсів місцевих органів влади
Висновки до розділу 2

Розділ 3. Перспективи зміцнення фінансової незалежності місцевого самоврядування

- 3.1. Світовий досвід вирішення проблем фінансової незалежності місцевого самоврядування і можливості його адаптації у вітчизняній практиці
- 3.2. Шляхи зміцнення фінансової незалежності місцевого самоврядування в Україні
Висновки до розділу 3
Висновки
Список використаних джерел
Додатки

Тема: Міжбюджетні відносини в умовах децентралізації: сучасний стан та напрями вдосконалення

Вступ

Розділ 1. Інституційно-економічні засади організації міжбюджетних відносин

- 1.1. Економічна природа і сутність міжбюджетних відносин
- 1.2. Види міжбюджетних трансфертів та їх характеристика
- 1.3. Законодавча регламентація міжбюджетних відносин в Україні
Висновки до розділу 1

Розділ 2. Аналіз сучасного стану міжбюджетних відносин в Україні

- 2.1. Оцінка ролі міжбюджетних трансфертів у доходах бюджету
- 2.2. Порядок розрахунку обсягу базової дотації
- 2.3. Аналіз розмежування доходів і видатків між ланками бюджетної системи
Висновки до розділу 2

Розділ 3. Шляхи вдосконалення міжбюджетних відносин в Україні

- 3.1. Світовий досвід міжбюджетних відносин і можливості його адаптації у вітчизняній практиці
- 3.2. Перспективи реформування міжбюджетних відносин в Україні
  - Висновки до розділу 3
  - Висновки
  - Список використаних джерел
  - Додатки

Тема: Сучасні інноваційні підходи фінансового забезпечення муніципалітетів

Вступ

Розділ 1. Організаційно-економічні засади фінансового забезпечення місцевих органів влади

- 1.1. Економічна сутність і значення фінансових ресурсів місцевих органів влади
- 1.2. Законодавчі та організаційні засади місцевих фінансів в Україні
- 1.3. Особливості фінансового забезпечення муніципальних утворень на сучасному етапі
  - Висновки до розділу 1

Розділ 2. Аналіз сучасного стану та застосування інноваційних підходів фінансового забезпечення муніципалітетів

- 2.1. Аналіз формування і виконання доходів міського бюджету
- 2.2. Оцінка ефективності фінансування видатків бюджету
- 2.3. Інноваційні напрями фінансового забезпечення муніципалітетів в Україні
  - Висновки до розділу 2

Розділ 3. Перспективи розвитку і впровадження інноваційних підходів фінансового забезпечення муніципалітетів в Україні

- 3.1. Світовий досвід застосування інновацій у фінансовому забезпеченні муніципалітетів
- 3.2. Перспективи розвитку і впровадження інноваційних напрямів фінансового забезпечення муніципалітетів в Україні
  - Висновки до розділу 3
  - Висновки
  - Список використаних джерел
  - Додатки

Тема: Прогнозування банкрутства та розробка антикризової програми підприємства

Вступ

Розділ 1. Теоретичні основи інституту банкрутства підприємств в системі регулювання ринкової економіки

- 1.1. Сутність та причини виникнення фінансової кризи на підприємстві

1.2. Економічна сутність та необхідність проведення процедури банкрутства підприємств

Висновки до розділу 1

Розділ 2. Аналіз причин фінансової кризи та прогнозування ймовірності банкрутства підприємства (за матеріалами конкретного підприємства)

2.1. Оцінка фінансового та майнового стану підприємства

2.2. Прогнозування ймовірності банкрутства підприємства за специфічними моделями

Висновки до розділу 2

Розділ 3. Розробка антикризової програми на підприємстві

3.1. Шляхи запобігання банкрутства підприємства

3.2. Заходи антикризового управління на підприємстві

Висновки до розділу 3

Висновки

Список використаних джерел

Додатки

Тема: Шляхи зміцнення фінансової стійкості та стабільності підприємств у сучасних умовах

Вступ

Розділ 1. Теоретичні основи оцінки фінансової стійкості та стабільності підприємства

1.1. Суть та значення фінансової стійкості та стабільності підприємства у діяльності підприємства

1.2. Показники фінансової стійкості та стабільності підприємства та їх оцінка.

Висновки до розділу 1

Розділ 2. Оцінка фінансової стійкості та стабільності підприємства (за матеріалами конкретного підприємства)

2.1. Оцінка основних показників фінансово-господарської діяльності підприємства

2.2. Аналіз фінансової стійкості та стабільності підприємства

Висновки до розділу 2

Розділ 3. Шляхи зміцнення фінансової стійкості та стабільності підприємства

3.1. Проблеми та перспективи зміцнення фінансової стійкості та стабільності підприємств

3.2. Напрямки покращення показників фінансової стійкості та стабільності підприємства

Висновки до розділу 3

Висновки

Список використаних джерел

Додатки

Тема: Проблеми формування й ефективного використання чистого прибутку як джерела зростання власних фінансових ресурсів підприємства

Вступ

Розділ 1. Прибуток як основне джерело власних фінансових ресурсів підприємства

1.1. Економічна сутність прибутку та його роль в забезпеченні ефективного функціонування підприємства

1.2. Основні етапи формування прибутку на підприємстві, його функції

22

1.3. Інформаційно-правове забезпечення процесу формування та розподілу прибутку

Висновки до розділу 1

Розділ 2. Аналіз формування та використання чистого прибутку підприємства

2.1. Особливості формування прибутку підприємства

2.2. Аналіз розподілу та використання прибутку на підприємстві

62

Висновки до розділу 2

Розділ 3. Проблеми та шляхи вдосконалення системи формування і використання прибутку в сучасних умовах

3.1. Проблеми формування та використання прибутку підприємства

79

3.2. Резерви зростання чистого прибутку підприємства

Висновки до розділу 3

Висновки

Список використаних джерел

Додатки

Тема: Джерела формування оборотних коштів і вплив їх співвідношення на фінансовий стан підприємства

Вступ

Розділ 1. Теоретичні аспекти формування оборотних коштів підприємств

1.1. Поняття, склад і структура оборотних коштів підприємства

1.2. Класифікація оборотних коштів підприємств

1.3. Основні підходи до формування оборотних коштів підприємств

Висновки до розділу 1

Розділ 2. Аналіз джерел формування оборотних коштів на підприємстві (за матеріалами конкретного підприємства)

2.1. Аналіз структури джерел формування оборотних коштів

2.2. Оцінка впливу співвідношення джерел оборотних коштів на фінансовий стан підприємства

Висновки до розділу 2

Розділ 3. Шляхи оптимізації структури джерел формування оборотних коштів підприємств в сучасних умовах

3.1. Визначення оптимальної структури оборотного капіталу за різними критеріями

3.2. Напрями оптимізації структури джерел формування оборотних коштів підприємства

Висновки до розділу 3

Висновки

Список використаних джерел

Додатки

Тема: Похідні фінансові інструменти: світовий досвід та можливості застосування в Україні

Вступ

Розділ 1. Теоретичні основи функціонування ринку похідних фінансових інструментів

1.1. Економічна суть та функції похідних фінансових інструментів

1.2. Основні види похідних фінансових інструментів та їх особливості

Висновки до розділу 1

Розділ 2. Аналіз ринку похідних фінансових інструментів

2.1. Аналіз функціонування міжнародних ринків похідних фінансових інструментів

2.2. Оцінка впровадження похідних фінансових інструментів на фінансовому ринку України

Висновки до розділу 2

Розділ 3. Шляхи вдосконалення та покращення функціонування ринку похідних фінансових інструментів в Україні з урахуванням зарубіжного досвіду

3.1. Зарубіжний досвід розвитку та вдосконалення ринку похідних фінансових інструментів

3.2. Напрями удосконалення функціонування ринку похідних фінансових інструментів в Україні

Висновки до розділу 3

Висновки

Список використаних джерел

Додатки

Тема: Удосконалення валютного регулювання і контролю в Україні

Вступ

Розділ 1. Теоретичні основи організації валютного регулювання і контролю в Україні

- 1.1. Сутність і цілі валютного регулювання і контролю
- 1.2. Зміст і основні завдання валютної політики і валютного регулювання
Висновки до розділу 1

Розділ 2. Аналіз та оцінка діяльності Національного банку України в сфері валютного регулювання і контролю

- 2.1. Оцінка ефективності розробки та реалізації валютної політики
- 2.2. Аналіз механізму валютного регулювання та контролю в сучасних умовах
Висновки до розділу 2

Розділ 3. Напрями вдосконалення системи валютного регулювання та контролю в сучасних умовах

- 3.1. Зарубіжний досвід діяльності центральних банків у сфері валютних відносин
- 3.2. Шляхи вдосконалення системи валютного регулювання і контролю в Україні
Висновки до розділу 3
Висновки
Список використаних джерел
Додатки

Тема: Особливості розвитку валютного ринку України в умовах глобальної фінансової нестабільності.

Вступ

Розділ 1. Теоретико-організаційні засади функціонування валютного ринку.

- 1.1. Сутність, функції та особливості організації валютних ринків.
- 1.2. Види валютних операцій, що виконуються на валютних ринках.
- 1.3. Правові та нормативні засади організації валютного ринку в Україні.
Висновки до розділу 1

Розділ 2. Аналіз валютного ринку України та оцінка його динаміки за умов глобальної фінансової нестабільності

- 2.1. Аналіз динаміки і структури операцій на валютному ринку України.
- 2.2. Діяльність посередників на валютному ринку України
- 2.3. Валютний контроль та заходи зі стабілізації та лібералізації валютного ринку країни.
Висновки до розділу 2

Розділ 3. Сучасні напрями розвитку та трансформації національного валютного ринку з урахуванням чинників глобальної фінансової нестабільності.

- 3.1. Напрями інтеграції валютного ринку України в глобальний фінансовий простір.
- 3.2. Розвиток інструментів валютного ринку та шляхи розширення інвестиційних операцій на ньому.
Висновки до розділу 3

Висновки
Список використаних джерел
Додатки

Тема: Архітектура сучасної світової валютної системи: модернізація стандартів минулого та новітні погляди.

Вступ

Розділ 1. Теоретичні основи формування архітектури світової валютної системи

1.1 Поняття та сутність сучасної світової валютної системи

1.2 Етапи становлення та модернізації архітектури глобальної валютної системи

Висновки до розділу 1

Розділ 2. Аналіз архітектури сучасної світової валютної системи

2.1 Сучасний стан глобальної валютної системи

2.2 Інструменти архітектури сучасної світової валютної системи

Висновки до розділу 2

Розділ 3. Проблеми та перспективні напрями розвитку сучасної світової валютної системи

3.1 Сучасні проблеми світової валютної системи

3.2 Інноваційні методи удосконалення архітектури сучасної валютної системи та модернізація її інструментів

Висновки до розділу 3

Висновки

Список використаних джерел

Додатки

Тема: Інструменти грошово-кредитного регулювання НБУ та підвищення ефективності їх використання.

Вступ.

Розділ 1. Теоретичні засади проведення грошово-кредитного регулювання центральними банками

1.1. Зміст і значення грошово-кредитної політики, її місце в системі державного управління економічними процесами

1.2. Стратегічні і тактичні цілі грошово-кредитної політики та запровадження режиму інфляційного таргетування в Україні

1.3. Сукупність та класифікація інструментів грошово-кредитного регулювання

Висновки до розділу 1.

Розділ 2. Інструменти грошово-кредитного регулювання Національного банку України та їх вплив на стан грошового ринку та ділову активність

2.1 Регулювання облікової ставки НБУ та її вплив на стан грошово-кредитного ринку за режиму інфляційного таргетування

- 2.2 Політика обов'язкового резервування НБУ
  - 2.3. Операції на відкритому ринку цінних паперів та особливості їх проведення в Україні
  - 2.4. Валютна політика і валютне регулювання в Україні.
- Висновки до розділу 2.

Розділ 3. Напрями вдосконалення та підвищення ефективності інструментів грошово-кредитного регулювання НБУ на сучасному етапі

- 3.1. Стратегічне планування та розробка основних засад монетарної політики як важлива умова підвищення ефективності грошово-кредитного регулювання
- 3.2. Розширення та підвищення ефективності інструментів грошово-кредитного регулювання НБУ з урахуванням світової практики.

Висновки до розділу 3

Висновки

Список використаних джерел

Додатки

Тема: Інструменти фінансового ринку та їх роль у залученні тимчасово вільних грошово-кредитних ресурсів.

Вступ

Розділ 1. Теоретичні підходи до організації емісії та обігу інструментів фінансового ринку

- 1.1. Економічна сутність, значення та класифікація інструментів фінансового ринку
- 1.2. Цінні папери як головний інструмент фінансового ринку

Висновки до розділу 1

Розділ 2. Аналіз використання в Україні інструментів фінансового ринку для залучення тимчасово вільних грошово-кредитних ресурсів суб'єктами економіки та державою.

2.1 Емісія державних цінних паперів та їх роль у формуванні фінансових ресурсів держави

2.3. Деривативи: аналіз їх випуску та обігу

Висновки до розділу 2.

Розділ 3. Пріоритетні напрями розвитку національного фінансового ринку та його інструментів у контексті інтеграції у світове фінансове середовище

3.1. Підвищення ефективності та розширення інструментарію фінансового ринку з урахуванням світового досвіду

3.2. Вдосконалення правового поля та регулятивної діяльності на фінансовому ринку з метою його подальшого динамічного розвитку

Висновки до розділу 3.

Висновки

Список використаних джерел

Додатки

Тема: Ефективність споживчого кредитування в умовах падіння купівельної спроможності населення України та підвищення ризиків.

Вступ

Розділ 1. Організаційні підходи та механізми споживчого кредитування.

- 1.1. Сутність, цілі та особливості споживчого кредитування.
- 1.2. Етапи розвитку споживчого кредитування в Україні.
- 1.3. Нормативне регулювання споживчого кредитування на рівні банківської системи та окремих банків.

Висновки до розділу 1.

Розділ 2. Аналіз діючого механізму споживчого кредитування та оцінка його ефективності (за матеріалами конкретного банку).

- 2.1. Особливості та відмінності організації споживчого кредитування
- 2.2. Оцінка кредитоспроможності позичальника при споживчому кредитуванні
- 2.3. Аналіз портфеля споживчих кредитів банку: оцінка структури, якості та ефективності.

Висновки до розділу 2.

Розділ 3. Напрями активізації та розвитку ринку споживчих кредитів в Україні з урахуванням позитивного світового досвіду.

- 3.1. Розвиток нових механізмів споживчого кредитування.
- 3.2. Розширення масштабів банківського споживчого кредитування за умов падіння купівельної спроможності населення в Україні на сучасному етапі.

Висновки до розділу 3.

Висновки

Список використаних джерел

Додатки

Тема: Кредитний портфель комерційного банку: проблеми формування та управління (за матеріалами конкретного банку).

Вступ

Розділ 1. Кредитування як основний напрям банківської діяльності: особливості організації та макроекономічне значення.

- 1.1. Теоретико-організаційні аспекти процесу банківського кредитування: макро-та мікрорівень
- 1.2. Класифікація банківських кредитів та їх роль у процесах економічного зростання.

Висновки до розділу 1.

Розділ 2. Аналіз кредитного процесу та портфеля кредитів комерційного банку (за матеріалами конкретного банку).

- 2.1. Характеристика процесу банківського кредитування та оцінка кредитоспроможності позичальників.

- 2.2. Аналіз складу та структури кредитного портфеля банку.

2.3. Ефективність кредитної діяльності банку та виявлення факторів впливу на неї.

Висновки до розділу 2.

Розділ 3. Проблеми формування кредитного портфеля банків та шляхи їх вирішення за умов нестабільності.

3.1. Світовий досвід та заходи з підвищення якості кредитного портфеля банків.

3.2. Удосконалення підходів до оцінки кредитоспроможності позичальників.

3.3. Розвиток новітніх інструментів кредитування як фактор диверсифікованості кредитного портфеля та зниження його ризикованості.

Висновки до розділу 3.

Висновки

Список використаних джерел

Додатки

Тема: Регіональні проблеми функціонування комерційних банків у Закарпатській області.

Вступ

Розділ 1. Теоретичні засади організації та функціонування комерційних банків в Україні

1.1. Комерційні банки як основний вид фінансово-кредитних установ, їх функції та призначення в економічній системі країни.

1.2. Класифікація банківських установ та їх особливості.

Висновки до розділу 1

Розділ 2. Трансформаційні процеси розвитку банківських установ на території Закарпаття.

2.1. Аналіз регіональних особливостей комерційних банків у Закарпатській області.

2.2. Кредитний та депозитний портфелі банків на території Закарпатської області.

2.3. Основні напрями та ефективність діяльності регіонального банку ПАТ «Комінвестбанк».

Висновки до розділу 2.

Розділ 3. Напрями вдосконалення та розвитку банківських установ у Закарпатській області.

3.1. Оптимізація мережевої структури банків та розвиток регіонального банку.

3.2. Розширення масштабів кредитної та інвестиційної діяльності банків на території Закарпаття.

Висновки до розділу 3.

Висновки

Список використаних джерел

Додатки

Зразок титульної сторінки кваліфікаційної роботи магістра

Регістраційний номер: _____.

Дата надходження: « _____ » _____ 202_ року

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА ФІНАНСІВ І БАНКІВСЬКОЇ СПРАВИ**

ПРИЗВИЩЕ, ІМ'Я , ПО БАТЬКОВІ СТУДЕНТА

ТЕМА КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Спеціальність 072 Фінанси, банківська справа та страхування
Освітня програма «Фінанси і кредит»

Робота на здобуття освітнього ступеня магістра

Науковий керівник:
Прізвище, ім'я, по батькові
Науковий ступінь, вчене звання

Ужгород – 202_

Зразок оформлення анотації

АНОТАЦІЯ*

Василенко В.В. Інструменти грошово-кредитного регулювання НБУ та підвищення ефективності їх використання.

Кваліфікаційна робота на здобуття кваліфікаційного рівня «магістр» зі спеціальності 072 Фінанси, банківська справа та страхування освітньої програми «Фінанси і кредит». – ДВНЗ «Ужгородський національний університет». – Ужгород, 202_. – __с.

Ключові слова: Національний банк України, грошово-кредитне (монетарне) регулювання, інструменти грошово-кредитної політики, інфляційне таргетування, офіційні золотовалютні резерви.

В роботі висвітлено питання сутності, значення, стратегічних і тактичних цілей грошово-кредитного регулювання, його місця в загальній системі макроекономічної політики держави.

Дослідження діючого в Україні механізму та інструментарію грошово-кредитного регулювання здійснено за офіційними статистичними даними Національного банку України та спеціалізованих періодичних видань. Проведений аналіз базується на матеріалі, який відображає основні тенденції та особливості вітчизняної монетарної сфери 2010-2019 рр.

Обсяг кваліфікаційної роботи - 72 сторінки, робота включає: 8 рисунків, 19 таблиць, 72 використаних джерела та 6 додатків.

---

* Анотація іноземною мовою подається ідентичною за змістом та обсягами до анотації українською мовою

Оформлення бібліографічних даних списку використаних джерел

Бібліографічний опис документів здійснюється за:

Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання : ДСТУ ГОСТ 7.1:2006. – Режим доступу: http://www.uabs.edu.ua/images/stories/hizhnyak/Vymogy_oformlennya/gost_7.1-2006.pdf.

Бібліографічний запис. Заголовок. Загальні вимоги та правила складання : ДСТУ ГОСТ 7.80:2007. – Режим доступу: <http://www.docme.ru/doc/85267/dstu-gost-7.80-2007-bibliografichnij-zapis.-zagolovok>.

Правила описування архівних документів : ДСТУ 4331:2004. – Режим доступу: http://library.nulau.edu.ua/POLN_TEXT/Zurnal/NO_BOOK/GOST/DSTU_4331_2004.pdf.

Методичні рекомендації щодо складання бібліографічного опису документа (ДСТУ ГОСТ 7.1:2006 "Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання"). – Режим доступу: <http://www.ukrbook.net/zakony/metodrek.pdf>.

Приклади бібліографічних записів. – Режим доступу: http://www.ukrbook.net/zakony/prykl_bib_zap.pdf.